

Kvartalno istraživanje o indeksima uvoznih i izvoznih cijena
Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)
Agencija za statistiku BiH

1. Kontakt	
1.1. Nadležna institucija	AGENCIJA ZA STATISTIKU BOSNE I HERCEGOVINE
1.2. Nadležna organizaciona jedinica	Sektor za ekonomske statistike - Odsjek za statistiku vanjske trgovine
1.3. Kontakt osoba	a) Goran Slatinšek b) Adisa Maljanović
1.4. Funkcija kontakt osobe	a) Šef odsjeka za statistiku vanjske trgovine b) Stručni savjetnik za izradu indeksa
1.5. Kontakt poštanska adresa	Zelenih beretki 26, 71 000 - Sarajevo
1.6. Kontakt e-mail adresa	goran.slatinsek@bhas.ba , adisa.maljanovic@bhas.ba
1.7. Broj telefona	+387 33 911 965; +387 33 911 959
1.8. Broj faksa	+387 (33) 220 622
2. Podaci o ažuriranju metapodataka	
2.1. Datum posljednje potvrde validnosti metapodataka	31.10.2017.
2.2. Datum posljednje objave metapodataka	31.10.2017.
2.3. Datum posljednjeg ažuriranja metapodataka	31.10.2017.
3. Prezentacija statistike	
3.1. Opis podataka	Objavljuju se podaci o generalnom indeksu izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti), indeksu izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti) prema područjima i oblastima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010 (usklađene sa NACE rev.2) i sektorima Standardne klasifikacije međunarodne trgovine (SITC rev.4).
3.2. Klasifikacije koje se koriste u istraživanju	<ul style="list-style-type: none"> • Klasifikacija djelatnosti BiH 2010 (usklađene sa NACE rev.2) - prema područjima i oblastima; • Standardna klasifikacija međunarodne trgovine (SITC rev. 4) - prema sektorima.
3.3. Sektor obuhvaćen istraživanjem	Istraživanje obuhvata sve sektore SITC rev. 4; zatim prema područjima A, B i C Klasifikacije djelatnosti BiH 2010.
3.4. Statistički koncepti i definicije	<p>Izvoz robe označava tok u kojem roba fizički napušta carinsku teritoriju BiH.</p> <p>Uvoz robe označava tok u kojem roba fizički ulazi u carinsku teritoriju BiH.</p> <p>Roba odnosno proizvod predstavlja sva pokretna fizička dobra.</p> <p>Statistička vrijednost predstavlja vrijednost robe prema FOB paritetu za izvoz odnosno CIF paritetu za uvoz.</p> <p style="text-align: right;">Statistička</p> <p>vrijednost kod izvoza (FOB – Free On Board) se izračunava na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ako je ugovoreno mjesto isporuke u inostranstvu, vrijednost iz fakture umanjuje se za troškove prevoza, osiguranja i otpremanja robe od granice BiH do mjesta isporuke u inostranstvu, • ako je ugovoreno mjesto isporuke robe u BiH, vrijednost iz fakture povećava se za troškove prevoza, osiguranja i otpremanja robe od mjesta isporuke u BiH do granice BiH. <p>Statistička vrijednost kod uvoza (CIF – Cost, Insurance, Freight) se izračunava na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ako je ugovoreno mjesto isporuke robe u inostranstvu, vrijednost iz fakture povećava se za troškove prevoza, osiguranja i dopremanja robe od mjesta isporuke do granice BiH, • ako je ugovoreno mjesto isporuke robe u BiH, vrijednost iz fakture umanjuje se za troškove prevoza, osiguranja i dopremanja robe od granice BiH do mjesta isporuke u BiH. <p>Količina robe predstavlja neto težinu robe u kilogramima ili količinu izraženu u nekoj od dopunskih jedinica mjere.</p> <p>Jedinična vrijednost predstavlja vrijednost proizvoda u KM po kilogramu.</p>

3.5. Statistička jedinica	Jedinice posmatranja su pravna i fizička lica koja izvoze i uvoze robu, odnosno podnose jedinstvenu carinsku ispravu Upravi za indirektno oporezivanje.
3.6. Statistička populacija	Osnova za izračun indeksa izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti) su već proizvedeni podaci o robnoj razmjeni BiH sa inostranstvom. Iz obrade se dalje isključuju: proizvodi koji nemaju podatak bilo za količinu, bilo za vrijednost ili koji se ne pojavljuju u nekom od posmatranih perioda; zapisi čiji je elementarni indeks vrijednosti izvan intervala (0.5, 2), tj. intervala $[0.5 * \text{medijan}, 2 * \text{medijan}]$, pri čemu je medijan izračunat prema oblastima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010; električna energija jer se izračun radi na neto masi, a ne na dopunskoj jedinici mjere.
3.7. Referentno geografsko područje	Podaci se odnose na BiH ukupno.
3.8 Vremenska pokrivenost	Podaci o indeksima izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti) se proizvode i objavljuju od 2011. godine u kvartalnoj dinamici.
3.9. Bazni period	2015.
4. Jedinica mjere	Podaci su prikazani u KM, EUR i USD. Podaci u EUR i USD su dobijeni preračunom KM u EUR i USD korištenjem godišnjih kurseva za nomenute valute.
5. Referentni period	Referentni period je kvartal.
6. Institucionalni mandat (ovlaštenje)	
6.1. Pravni akti i drugi sporazumi	<ul style="list-style-type: none"> • Zakon o statistici BiH, • Višegodišnji statistički programi i godišnji planovi rada BiH, • Metodologija indeksa izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti), • Međunarodne preporuke i priručnici (Eurostat, MMF, UN).
6.2. Razmjena (posredovanje) podataka	Direkcija za ekonomsko planiranje.
7. Povjerljivost	
7.1. Povjerljivost - politika	Povjerljivost statističkih podataka je uređena zakonom a osoblje koje provodi statističko istraživanje ima po istom pravnom osnovu obavezu zaštite povjerljivosti. Zakon o statistici BiH (Sl. glasnik BiH 26/04 i 42/04 - Poglavlje XI - član 23.-29.) utvrđuje princip poverljivosti kao jedan od glavnih principa. Agencija za statistiku BiH distribuira statistike u skladu sa statističkim načelima Kodeksa prakse evropske statistike a posebno sa načelom statističke povjerljivosti.
7.2. Povjerljivost – postupanje sa podacima	U dokumentu „Pravilnik o zaštiti statističkih podataka u Agenciji za statistiku“ navedene su procedure za osiguranje povjerljivosti za vrijeme prikupljanja, obrade i diseminacije – što uključuje, protokole za osiguranje individualnih podataka kojima se ima pristup, pravila za definiranje povjerljivih ćelija u izlaznim tabelama i procedure za otkrivanje i prevenciju naknadnih razotkrivanja, kao i pristup mikropodacima za istraživačke namjene.
8. Politika diseminacije	
8.1. Kalendar objavljivanja	Krajem decembra svake godine BHAS objavljuje Kalendar objavljivanja sa preciznim datumom i vremenom objave statistika za narednu godinu.
8.2. Pristup kalendaru objavljivanja (link)	http://www.bhas.ba/statistickistandardi/KALENDAR_PUBLIKOVANJA_ba.pdf
8.3. Pristup korisnika	Princip da svi korisnici imaju jednak pristup statističkim podacima na nepristrasnoj osnovi utvrđen je u članu 8. stav 2. tačka h. , i članu 19. stav 2. Zakona o statistici BiH i BHAS ga u praksi dosljedno provodi.
9. Učestalost diseminacije podataka	Indeksi izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti) se diseminiraju na kvartalnoj osnovi.
10. Dostupnost i razumljivost	
10.1. Saopćenja	<ul style="list-style-type: none"> - Mjesečna saopćenja „Indeksi izvoznih i uvoznih cijena BiH za kvartal“ www.bhas.ba/saopstenja/2016/UVI_2016Q3_001_01-hr.pdf. - Godišnje saopćenje „Indeksi izvoznih i uvoznih cijena BiH za 2016. godinu“ www.bhas.ba/saopstenja/2017/UVI_2016Q4_001_01-hr.pdf.
10.2. Publikacije	- Tematski bilten „Robna razmjena BiH sa inostranstvom 2015“ www.bhas.ba/tematskibilteni/TB_Robna_razmjena_BiH_s_inostranstvom_BS.pdf .
10.3. Online baza podataka	Nisu dostupni podaci o indeksima izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti) na on-line bazi podataka BHAS-a.
10.4. Pristup mikro podacima	Nisu dostupni mikropodaci.
10.5. Drugo	Ne postoje druga sredstva diseminacije. Korištenje (konsultovanje) meta podataka: ne raspoložemo informacijama - ne postoji softver za određivanja web hits.
10.6. Dokumentacija o metodologiji	Metodološki dio saopćenja i tematskog biltena.
10.7. Dokumentacija o kvalitetu	Izveštaj o kvalitetu je dostupan na web stranici BHAS-a na: www.bhas.ba/?option=com_content&view=article&id=85ba .

11. Upravljanje kvalitetom	
11.1. Osiguranje kvaliteta	BHAS slijedi preporuke o organizaciji i upravljanju kvalitetom date u Kodeksu prakse evropske statistike (CoP) i implementira smjernice date u Okviru za osiguranje kvaliteta evropskog statističkog sistema (QAF). Više, u vezi osiguranja kvaliteta, svih procedura koje koje opisuju politiku kvaliteta u BHAS-u se nalazi u dokumentu: Politika i mehanizmi upravljanja kvalitetom u BHAS-u: http://www.bhas.ba .
11.2. Procjena kvaliteta	Kvalitet je na zadovoljavajućem nivou. Generalno govoreći, ispunjen je cilj da se obezbijedi robusna, pouzdana i relevantna statistika, koja će zadovoljiti potrebe korisnika.
12. Relevantnost	
12.1. Korisničke potrebe	Ključni korisnik podataka iz statističkog istraživanja jeste Direkcija za ekonomsko planiranje pri Vijeću Ministara BiH. Interno se ovi podaci koriste u statistici nacionalnih računa za proizvodnju bruto domaćeg proizvoda.
12.2. Zadovoljstvo korisnika	Glavni zahtjev korisnika za podacima se odnosi na format saopćenja na web stranici. Naime, u cilju lakšeg upravljanja podacima i njihovoj analizi pdf format saopćenja ne odgovora potrebama korisnika i radi se na tome da se postave i excel tabele.
12.3. Kompletnost podataka	Stopa kompletnosti podataka za P: stopa kompletnosti podataka iznosi 100 %. Za ovo istraživanje se izračunavaju svi ključni pokazatelji.
13. Tačnost i pouzdanost procjene	
13.1. Opća tačnost procjene	Na tačnost podataka utiče obuhvat podataka, korištene jedinice mjere, revizija podataka i kontrole (provjere validnosti i vjerodostojnosti podataka). Obzirom da se osnovni podaci sastoje od velikog broja jedinstvenih carinskih isprava (carinskih deklaracija), teško je postići apsolutnu tačnost podataka koji se objavljuju.
13.2. Greška uzorkovanja	Nije primjenjivo.
13.3. Neuzoračka greška	Greška obuhvata ne vrše se ocjene grešaka obuhvata za ovo istraživanje. Stopa prekomjernog obuhvata ne vrše se ocjene grešaka prekomjernog obuhvata za ovo istraživanje. Udio zajedničkih jedinica u ovom istraživanju se ne kombinuju podaci (ne koriste jedinice) iz dva ili više izvora. Kao osnova za izračun indeksa izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti) koriste se isključivo podaci iz jednog izvora (administrativni izvor). Greška mjerenja Kao osnova za izračun indeksa izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti) se koriste već proizvedeni i provjereni podaci o
14. Pravovremenost i tačnost objave	
14.1. Pravovremenost	Pravovremenost objave prvih rezultata: T+21 . Prvi rezultati su objavljeni u prosjeku 51 dan od kraja referentnog kvartala. Pravovremenost objave konačnih rezultata: Konačni rezultati se objavljuju 7 mjeseci nakon završetka godine u Tematskom biltenu
14.2. Tačnost	Tačnost objave - objavljivanje za U: Stopa tačnosti objave podataka iznosi $4/(4+0) = 1.0$ ili 100 %. Sva 4 rezultata kvartalnog istraživanja indeksa izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti) smo objavili na/ili prije predviđenog datuma objave prema Kalendaru publikovanja. Tačnost objave - objavljivanje za P: T+0 . Nema odstupanja između najavljenog i stvarnog datuma objave (prema Kalendaru objavljivanja).
15. Usklađenost i uporedivost	
15.1. Uporedivost - geografska	Prilikom proizvodnje indeksa izvoznih i uvoznih cijena jediničnih vrijednosti) primjenjuju se međunarodni metodološki standardi. Ovo omogućuje uporedivost podataka. Nepodudarnost uporedivih statistika – koeficijent: koeficijent nije izračunat.
15.2. Vremenska uporedivost	Uporedivost za U: podaci o indeksima izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti) se proizvode i objavljuju od 2011. godine u kvartalnoj dinamici. Dužina uporedivih vremenskih serija za P: Podaci o indeksima izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti) se proizvode i objavljuju od 2011. godine u kvartalnoj dinamici. Dužina uporedivih vremenskih serija obzirom da se radi o kvartalnim vremenskim serijama iznosi $6 \times 4 = 24$ (kvartali).
15.3. Usklađenost – cross domain	Nema relevantnog istraživanja koje provodi druga organizacija. Usklađenost – ispodgodišnje i godišnje statistike: nemamo informaciju o usklađenosti ispodgodišnjeg i godišnjeg istraživanja. Usklađenost – Nacionalni računi: nemamo informaciju o usklađenosti predmetnog istraživanja sa statistikom nacionalnih računa.

15.4. Usklađenost – interna	Nemamo informaciju o internoj usklađenosti statistika.
16. Troškovi i opterećenje	Nemamo informacija o troškovima i opterećenjima.
17. Revizija podataka	
17.1. Revizija podataka - politika	Agencija za statistiku BiH ne posjeduje zvanični dokument o politici revizije.
17.2. Revizija podataka – praksa	Ne vrši se revizija podataka o indeksima izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti). Prva objava je ujedno i konačna objava.
18. Statistička obrada	
18.1. Izvor podataka	Jedinstvena carinska isprava sadrži podatke koji su važni za sam postupak carinjenja, ali i podatke za potrebe statistike kao i drugih korisnika. Jedinstvena carinska isprava je dokument koji deklarant (poslovni subjekat ili druga ovlašćena osoba, npr. špediter) podnosi carinarnici prilikom carinjenja robe. Za prikupljanje i kontrolu ispravnosti JCI odgovorna je Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine.
18.2. Učestalost prikupljanja podataka	Podaci se prikupljaju na dnevnoj osnovi od strane Uprave za indirektno oporezivanje.
18.3. Prikupljanje podataka	Administrativni izvor podataka. Individualni podaci o vanjskotrgovinskim robnim transakcijama (podaci iz Jedinstvenih carinskih isprava) se prikupljaju od strane Uprave za indirektno oporezivanje u redovnoj mjesečnoj dinamici.
18.4. Validacija podataka	Uprava za indirektno oporezivanje i Agencija za statistiku BiH vrše kontrole validnosti i vjerodostojnosti podataka o statistici robne razmjene BiH sa inostranstvom. Nakon toga se podaci koriste za izračun indeksa izvoznih i uvoznih cijena (jediničnih vrijednosti). Također, prilikom izračuna indeksa postoji provjera samih jediničnih vrijednosti tj. iz dalje obrade se isključuju zapisi čiji je elementarni indeks vrijednosti izvan intervala (0.5, 2), tj. intervala $[0.5 * \text{medijan}, 2 * \text{medijan}]$, pri čemu je medijan izračunat prema oblastima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010.
18.5. Kompilacija podataka	Ne obavljaju se postupci na podacima koji služe za izvođenje novih informacija u skladu sa datim setom pravila.
18.6. Prilagođavanje	Ne koriste se statistički postupci za podešavanje serije (metode desezoniranja).
18.7. Sezonsko prilagođavanje	Ne vrši se sezonsko prilagođavanje.
19. Komentar	/